

Fylkesmannen i Vestland

Vår dato:

18.09.2020

Vår ref:

2020/7401-6

Dykkar dato:

Dykkar ref:

STIEGLER WKS ADVOKATFIRMA AS
v/Aksel Kayser
Postboks 1124 Sentrum
5809 BERGEN

Saksbehandlar, innvalstelefon
Odd Ivar Kalland, 5764 3069

Vedtak i klagesak om bruk av innmarksbeite til spreiring av husdyrgjødsel på gbnr. 100/1-2 og 104/3 i Osterøy kommune

Vi viser til klage datert 15.04.2020 frå Johannes Tyssebotn, via advokat Aksel Kayser, på Osterøy kommune sitt vedtak datert 25.03.2020 om ikkje å godkjenne innmarksbeite som spreieareal for husdyrgjødsel på gbnr. 100/1-2 og 104/3. Kommunen behandla klaga 15.05.2020 utan å ta klaga til følge og sende den til Fylkesmannen for endeleg avgjerd.

Vedtak

Klagen på Osterøy kommune sitt vedtak 25. mars 2020, der kommunen ikkje godkjenner innmarksbeite som spreieareal vert teke delvis til følge.

Fylkesmannen stadfester at tidlegare godkjenning av spreieareal framleis er gjeldande på eit areal oppom driftsbygningen på gbnr. 100/1 som grensar mot gbnr. 100/5. Arealet utgjer i dag 24 dekar brutto innmarksbeite, og utgjer 6,0 dekar netto spreieareal.

Areal som ikkje er klassifisert som innmarksbeite i dag er ikkje godkjent som spreieareal, sjølv om arealet er inkludert i tidlegare godkjenningsvedtak.

For anna areal, som til dømes innmarksbeite tilkomme etter godkjenninga i 1994, må føretaket Johannes Tyssebotn sende søknad om godkjenning til Osterøy kommune om han ønskjer å nytte slike areal som spreieareal for husdyrgjødsel.

Aktuelt regelverk

Forvaltningsloven

Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav (Forskrift om organisk gjødsel)

Forskrift om gjødselplanlegging

Bakgrunn

Fylkesmannen i Hordaland godkjende i brev datert 05.12.1994 innmarksbeite som spreieareal for husdyrgjødsel til føretaket Johannes Tyssebotn, gbnr. 100/1-2. Gjeldande regelverk på det tidspunkt var *forskrift om husdyrgjødsel fastsett av Miljøverndepartementet 1. mars 1989 og Retningslinjer om lagring og spredning av husdyrgjødsel gitt av Landbruksdepartementet 1. mars 1989, med endringar 11.10.91.*

E-postadresse:
fmvlpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse:
Njøsavegen 2, Leikanger
Statens hus, Kaigaten 9, Bergen
Fjellvegen 11, Førde

Telefon: 57 64 30 00
www.fylkesmannen.no/vl
Org.nr. 974 760 665

Frå 1. april 2001 overtok kommunane oppgåvene som fylkesmannen hadde hatt, og fylkesmannen blei klageinstans.

Regelverk for godkjenning av spreieareal er endra etter at vedtaket blei gjort i 1994, og i 2003 vart husdyrgjødselsforskrifta av 1989 erstatta med *forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav*.

Osterøy kommune har lagt til grunn at godkjenninga frå 1994 ikkje gjeld lenger og krev at føretaket Johannes Tyssebotn skal søkje på nytt om godkjenning av innmarksbeite som spreieareal for husdyrgjødsel. Johannes Tyssebotn på si side meiner han har eit løyve og vil ikkje søke på eit løyve han alt har.

Då Fylkesmannen 05.03.2020 omgjorde sitt vedtak frå 5. mai 2019, om trekk i produksjonstilskotet for 2018, vart det framlagt ny informasjon som viste at Fylkesmannen i Hordaland godkjente spreieareal på beite hos Johannes Tyssebotn i 1994. I vår vurdering viste vi til at: *«Godkjenninga frå 1994 var eit enkeltvedtak som gjeld inntil kommunen eventuelt gjer eit nytt vedtak som opphevar godkjenninga. Eit slikt nytt vedtak kan ha sin bakgrunn i endra arealklassifisering eller til dømes ny kunnskap om fare for forureining. Omgjering av eit vedtak om løyve til spreieareal til ugunst for søkjaren må vere grunnleggjande, med heimel i forskrift om organisk gjødsel og utforma som enkeltvedtak med klagerett. Osterøy kommune sitt vedtak etter forskrift om produksjonstilskot opphevar ikkje tidlegare vedtak om godkjenning av spreieareal. Det ligg heller ikkje føre noko anna vedtak som opphevar tidlegare godkjenning av spreieareal. Fylkesmannen legg såleis til grunn at godkjenning av spreieareal frå 1994 framleis er gjeldande. Dette er ny informasjon i saka som kan gi grunnlag for å gjere om eige vedtak frå 5. mai 2019.»*

Etter dette la Osterøy kommune til grunn Fylkesmannen sitt syn og med heimel i *forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav* § 24, vedtok Osterøy kommune 25.03.2020 å ikkje godkjenne bruk av innmarksbeite som spreieareal på gbnr. 100/1-2 og 104/3. Vedtaket erstattar vedtaket til Fylkesmannen i Hordaland frå 1994.

Grunngjevinga til Osterøy kommune for ny gjennomgang av vedtaket frå 1994 er:

- Gjødselspreiing på innmarksbeite som grensar til gbnr. 100/5 er problematisk, fordi spreieing av husdyrgjødsel er til stor fare for forureining av drikkevatt til nabo.
- Fleire vassprøver med e-coli i vatnet. Kommunen godkjenner difor ikkje innmarksbeite, med nedslagsfelt mot drikkevasskjelda til nabobruket som spreieareal for husdyrgjødsel.
- Kommunelegen utelukkar ikkje at gjødselspreiing er årsak til alvorleg sjukdom som skuldast e-coli i drikkevatt.
- Areal som er lagt til grunn for godkjenninga i 1994 er ikkje i samsvar med areala som føretaket disponerer i dag.
- Driftsopplegget frå 1994 er endra frå sau og geit til storfe

Osterøy kommune skriv til slutt: *at delar av innmarksbeita som føretaket Johannes Tyssebotn disponerer truleg kan godkjennast som spreieareal for husdyrgjødsel. Osterøy kommune gjer ikkje vurderingar her kva areal som eventuelt kan godkjennast då det vil bli vurdert dersom kommunen mottok søknad om godkjenning av innmarksbeite som spreieareal til husdyrgjødsel.*

Klage

Dette vedtaket har Johannes Tyssebotn, ved advokat Aksel Kayser, klagt på i brev datert 15.04.2020 direkte sendt til Fylkesmannen i Vestland.

Moment i klaga:

Habilitet og spreieareal

- Klagar hevdar at Osterøy kommune sine saksbehandlarar er inhabile
- Då Fylkesmannen 05.03.2020 omgjorde sitt vedtak frå 5. mai 2019, om trekk i produksjonstilskotet for 2018, vart storleiken på innmarksbeite som ligg på oppsida av driftsbygningen, redusert i høve til godkjenninga i 1994. Klagar hevdar at dette arealet var større enn det Fylkesmannen kom til etter synfaring.

Vedtaket er ugyldig, grunngjeving:

- Det blir vist til at saka skulle vore behandla med heimel i forvaltningslova § 35 som omhandlar omgjering av vedtak. Osterøy kommune sitt vedtak er ikkje heimla i forvaltningslova § 35, og er difor ugyldig.
- Det vert vist til at kommunen ikkje har heimel etter forvaltningslova til å oppheve fylkesmannen sitt vedtak frå 1994 då endringane er til skade for den som vedtaket rettar seg mot. Vedtaket må difor opphevast.
- Forskrift om organisk gjødsel gir heimel for å godkjenne «annet areal» som spreieareal, men den gir ikkje heimel for å oppheve slik godkjenning.

Drikkevasskjelde:

- Naboen i nord er sjølv ansvarleg for drikkevasskjelda si, jf. § 5 i drikkevannforskriften.
- Dokumenter i ei pågåande sak viser at det ikkje er e-coli e.l. i boreholet
- Vedtaket om spreieing av husdyrgjødsel på innmarksbeite har fungert i 25 år, utan at det på noko tidspunkt har komme klage om forureining.

Påstand:

Osterøy kommune sitt vedtak 25.03.2020 om ikkje å godkjenne innmarksbeite som spreieareal vert oppheva.

Kommunen si behandling av klaga

Osterøy kommune behandla 15.05.2020 klage på sitt eige vedtak av 25.03.2020 etter forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav. Følgjande forhold i klaga er vurdert:

Punkt 1:

Habilitet

Kommunen har vurdert sin habilitet og komme til at einingsleiar og fagkonsulent er habil, og viser til tidlegare brev til Fylkesmannen, datert 21.01.2019, om vurdering av habilitet.

Punkt 2:

Ugyldigheit

- Kommunen har ikkje nytta forvaltningslova § 35 som heimel for vedtaket og hevdar at denne regelen er lite eigna for så gamle saker. Om kommunen hadde nytta forvaltningslova § 35 til omgjering av Fylkesmannen sitt vedtak frå 1994 hadde resultatet blitt det same.
- Føretaket må etter vedtak frå begge lovverka uansett søkje på nytt om godkjenning av innmarksbeite dersom arealet skal nyttast til spreieing av husdyrgjødsel.

- Kommunen har ikkje oppheva fylkesmannen sitt vedtak frå 1994, men erstatta det med eit nytt vedtak.
- Heimel for det nye vedtaket er forskrift om gjødselvarer av organisk opphav.
- Klagar viser til at forskrifta i seg sjølv ikkje heimlar omgjerding. Kommunen hevdar at det må vere mogeleg å gjere justeringar på tidlegare godkjenningar når det skjer endringar i arealet og ting ikkje fungerer.
- Osterøy kommune er av den oppfatning at vedtaket ikkje er til skade for føretaket, då ein søknad om godkjenning av areala, som kommunen i mange brev har oppfordra til, truleg vil gje eit auka godkjend netto spreieareal på innmarksbeita på gnr. 100.bnr.1.

Sjølv om vedtaket frå 1994 var gjeldande betyr ikkje det at husdyrgjødsel kan disponerast på arealet på ein slik måte at den fører til forureining eller fare for forureining. Dette er det sentrale i denne saka då kommunen meiner at delar av arealet som er godkjent i 1994 er til stor fare for forureining om det blir nytta til spreieing av husdyrgjødsel.

Føremålsparagrafen i forskrift om gjødselvarer er ikkje ivareteken, fordi det mellom anna står at den skal førebyggje forureining, helsemessige og hygieniske ulemper ved tilvirkning, lagring og bruk av gjødselvarer av organisk opphav.

Osterøy kommune er ikkje samd i klagar si framstilling om at vedtaket er ugyldig.

Punkt 3:

Vedtaket frå 1994

I vedtaket som er påklaga har ikkje Osterøy kommune gått inn på vurderingar for kva areal som kommunen kan godkjenne om dei mottok søknad om godkjenning av innmarksbeite som spreieareal frå føretaket. Men kommunen signaliserer at dei truleg vil kunne godkjenne eit større bruttoareal til spreieing enn 27 daa dersom det blir søkt om godkjenning av arealet. Kommunen poengterer at det er arealet med avrenning mot drikkevasskjelda til nabobruket som kommunen ikkje kan godkjenne som spreieareal for husdyrgjødsel.

Osterøy kommune legg til grunn at i denne saka er spreieing av husdyrgjødsel til stor fare for forureining frå delar av arealet som vart godkjend i 1994, og syner til mellom anna ei steinlagt grøft med avrenning mot drikkevasskjelda til nabobruket. Grøfta er no fylt over, men fungerer som drenering av overflatevatn. Vassprøver er jamleg blitt tekne og har synt e-collie i drikkevatnet til nabo.

Osterøy kommune har vurdert momenta som kjem fram i klagen og finn at det ikkje gir grunnlag for endring av vedtaket. Klagen vert send til Fylkesmannen Vestland for avgjerd.

Ytterlegare opplysningar frå klagar

Johannes Tyssebotn, ved advokat Aksel Kayser, skriv i brev til Fylkesmannen datert 03.06.2020, at det ikkje kjem fram noko i kommunen sitt brev datert 15.05.2020 som endrar innhaldet i saka eller dei feil som er påklaga.

Klagar held fast ved grunngjevinga for at vedtaket er ugyldig og grunnane for omgjerding i vedtaket, og viser til påstanden i brev datert 15.04.2020: «*Osterøy kommune sitt vedtak 25.03.2020 om ikke godkjenning av innmarksbeite som spreieareal oppheves*».

I tillegg er brevet sendt for å gjere fylkesmannen merksam på at i saka om krav om oppheving av beslag som pågår i Bergen tingrett, er bevis i rapport frå Vitek AS som tydeleg viser at naboen til Johannes Tyssebotn har ei kloakkløysing med utslepp rett i grunnen. Og det vert hevda at det er dette som forureinar vatnet hos naboen. Kommunen sin påstand om at landbruk og dyrehald forureinar drikkevatnet hos naboen er ikkje rett.

Vår vurdering

Det er klaga i rett tid, jf. forvaltningslova § 29 første ledd. Fylkesmannen kan ved klagehandsaminga prøve alle sider av saka også dei skjønsmessige vurderingane som kommunen har gjort. Klageinstansen kan sjølv gjere nytt vedtak i saka eller oppheve det og sende saka tilbake til underinstansen til heilt eller delvis ny behandling, jf. forvaltningslova § 34.

Det er to forhold som først må avklarast.

1. Habiliteten til sakshandsamarane i Osterøy kommune
2. Er kommunen sitt vedtak ugyldig

Punkt 1- Habilitet

Klagar hevdar at Osterøy kommune sine sakshandsamarar er inhabile fordi dei manglar evne til å ivareta klagar sine landbruksmessige forhold eller interesse på ein god måte.

Kommunen si vurdering er at sakshandsamarane i kommunen ikkje er partar og det er ikkje slektskap, eller ein leiar/innehar leiande stilling i føretak som er part i saka. Kommunen har difor vurdert saka etter forvaltningslova § 6 andre ledd, som seier at ein person er ugild når andre særeigne forhold ligg føre som er eigna til å svekke tilliten til hans upartiskheit.

Kommunen meiner at det her ikkje ligg føre personlege konflikhtar eller uvennskap som tilseier særeigne forhold og konkluderer med at leiar og sakshandsamar er gilde til å handsame saka.

Vi kjenner ikkje til at det er særlege private interesser, men at det er ueinigheit på fagleg plan om tolking av regelverk, utan at det fører til ugildskap. Vi er difor samd med kommunen sine vurderingar og konklusjon i høve til § 6 andre ledd. Leiar og saksbehandlar er habile til å handsame klaga.

Punkt 2- Er kommunen sitt vedtak ugyldig

Fylkesmannen i Hordaland godkjende i brev datert 05.12.1994 innmarksbeite som spreieareal for husdyrgjødsel til føretaket Johannes Tyssebotn, gbnr. 100/1-2. Det vart godkjent 3 teigar: ein på Vestre Kleppe, «oppom svingen», ein anna også på Vestre Kleppe, «nede i svingen» og ein teig på Bernes.

Gjeldande regelverk på det tidspunkt var *forskrift om husdyrgjødsel fastsett av Miljøverndepartementet 1. mars 1989* og *Retningslinjer om lagring og spredning av husdyrgjødsel gitt av Landbruksdepartementet 1. mars 1989, med endringar 11.10.91.*

Frå 1. april 2001 fekk kommunane overført oppgåvene som fylkesmannen tidlegare hadde hatt etter føreskrifta, og fylkesmannen blei klageinstans. Kommunen si oppgåve etter denne delegeringa er omtala i «Veiledning til jordbruksforskriftene» (SFT-publikasjon 1802/2001) punkt 1,3, og er mellom anna:

- Føre tilsyn med forskrifta og gje pålegg om tiltak for å førebygge, begrense eller stanse forureining som er i strid med forskrifta

- Stille krav til større spreieareal i område med alvorleg forureining eller fare for forureining
- Etter søknad godkjenne anna spreieareal enn fulldyrka og overflatedyrka jord
- Gje forbod mot spreieing i perioden 1. september til 1. november i område med alvorleg forureining eller fare for det
- Rettleie og informere brukarane

I 2003 vart husdyrgjødsselforskrifta av 1989 erstatta med *forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav*. I § 24 i forskrifta er kravet til spreieareal regulert. I første ledd første setning vert det slått fast at husdyrgjødsel berre kan spreieast «*på godkjent areal.*» Andre ledd lyder slik: «*Kommunen kan etter søknad godkjenne annet areal enn det som framgår av første ledd. Utmarksareal kan ikke godkjennes som spredeareal.*»

Endringar i regelverk og forvaltningsnivå skjer frå tid til anna. Ulike forvaltningsnivå skal til kvar tid følge opp regelverket på sitt nivå, og kan ved behov gjere endringar i tidlegare vedtak med heimel i det aktuelle regelverket eller forvaltningslova § 35. Kommunen har difor mynde til å oppheve Fylkesmannen sitt tidlegare vedtak om godkjenning av innmarksbeite som spreieareal.

Osterøy kommune la til grunn Fylkesmannen si vurdering i samband med at vi omgjorde vårt eige vedtak frå 5. mai 2019, om trekk i produksjonstilskotet for 2018, då det blei lagt fram ny informasjon som viste at Fylkesmannen i Hordaland godkjente spreieareal på beite hos Johannes Tyssebotn i 1994. Formuleringa i dette vedtaket var slik;

«Godkjenninga frå 1994 var eit enkeltvedtak som gjeld inntil kommunen eventuelt gjer eit nytt vedtak som opphevar godkjenninga. Eit slikt nytt vedtak kan ha sin bakgrunn i endra arealklassifisering eller til dømes ny kunnskap om fare for forureining. Omgjering av eit vedtak om løyve til spreieareal til ugunst for søkjaren må vere grunnlagt, med heimel i forskrift om organisk gjødsel og utforma som enkeltvedtak med klagerett. Osterøy kommune sitt vedtak etter forskrift om produksjonstilskot opphevar ikkje tidlegare vedtak om godkjenning av spreieareal. Det ligg heller ikkje føre noko anna vedtak som opphevar tidlegare godkjenning av spreieareal. Fylkesmannen legg såleis til grunn at godkjenning av spreieareal frå 1994 framleis er gjeldande. Dette er ny informasjon i saka som kan gi grunnlag for å gjere om eige vedtak frå 5. mai 2019.»

I ettertid ser vi at deler i formuleringa er upresis og kan oppfattast feil. Det gjeld følgjande: «*Eit slikt nytt vedtak kan ha sin bakgrunn i endra arealklassifisering eller til dømes ny kunnskap om fare for forureining. Omgjering av eit vedtak om løyve til spreieareal til ugunst for søkjaren må vere grunnlagt, med heimel i forskrift om organisk gjødsel og utforma som enkeltvedtak med klagerett.*»

Her har vi gitt kommunen eit upresist eller feil råd, og det beklagar vi. Denne saka har problemstillingar der både forvaltningslova § 35 og forskrift om organisk gjødsel vil vere gjeldande.

Dersom vilkår i *forskrift om organisk gjødsel* ikkje lenger er til stades, er det ikkje behov for eit vedtak frå kommunen for å oppheve eit tidlegare godkjenningsvedtak. Dette vil til dømes gjelde dersom arealet ikkje er klassifisert som eit innmarksbeite i dag. Tidlegare godkjenning gjeld berre for areal som i dag er klassifisert som innmarksbeite, jf. *forskrift om organisk gjødsel*. I dei tilfelle der det godkjende arealet framleis tilfredsstiller gjeldande krav til spreieareal, men det kjem for dagen ny kunnskap eller nye opplysningar om til dømes fare for forureining, må ei eventuell endring eller omgjering av godkjenningsvedtaket ha heimel i forvaltningslova § 35.

Osterøy kommune sitt vedtak omfattar alle innmarksbeite på gbnr. 100/1-2 og 104/3. Av desse var tre teigar klassifisert som innmarksbeite i 1994 og godkjende for spreining av husdyrgjødsel. I dag har to av desse endra markslagklasse. Arealet på Bernes er i hovudsak endra til fulldyrka jord, og er då automatisk godkjent som spreieareal. Det andre er på Vestre Kleppa, «nede i svingen», og er endra til skog, dvs. utmark, og er då ikkje lenger godkjent som spreieareal, jf. § 6 andre ledd i forskrifta.

Det tredje er arealet på gbnr. 100/1, som grensar mot gbnr. 100/5, «oppom driftsbygningen», er framleis klassifisert som innmarksbeite, og i utgangspunktet vil difor godkjenninga frå 1994 framleis gjelde. Osterøy kommune si grunngjeving for å endre vedtaket frå 1994 når det gjeld dette arealet, er stor fare for forureining av drikkevatt til nabo ved spreining av husdyrgjødsel på arealet ovanfor driftsbygningen. Endring av vedtaket som gjeld dette arealet må heimlast i forvaltningslova § 35 femte ledd og ikkje i forskrift om husdyrgjødsel. Kommunen sitt vedtak er difor ikkje gyldig for dette arealet.

Dersom føretaket vil spreie husdyrgjødsel på anna innmarksbeite enn det som er omfatta av godkjenninga i 1994, må det søkje kommunen om godkjenning i medhald av forskrifta § 24 andre ledd.

Som nemnt ovanfor har to av innmarksbeita som vart godkjende i 1994 endra markslag frå den tid til i dag. Det eine kan automatisk nyttast som spreieareal, medan det andre ikkje lenger tilfredsstiller krava til innmarksbeite, og er no klassifisert som skogsmark, og kan automatisk ikkje nyttast som spreieareal, jf. *forskrift om organisk gjødsel*.

Vurdering av innmarksbeite på gbnr. 100/1 og fare for forureining av drikkevasskjelde

Som ledd i handsaminga av klagen har vi vurdert å sende saka tilbake til kommunen slik at dei kan gjere eit vedtak med heimel i forvaltningslova § 35. Ut frå det kommunen skriv vil eit anna heimelsgrunnlag ikkje endre vedtaket. Vi finn det då rett å ta spørsmålet om oppheving av godkjenninga av innmarksbeite på gbnr. 100/1 etter forvaltningslova § 35 opp til vurdering. Dette arealet på Vestre Kleppe, «oppom driftsbygningen», er i røynda stridens kjerne.

Osterøy kommune hevdar at det er problematisk at det vert spreidd husdyrgjødsel på dette beitet, som grensar mot gbnr. 100/5, fordi gjødselspreinga er til stor fare for forureining av eit borehol som er drikkevatt til ein nabo. Det blir mellom anna vist til ei steinlagt grøft med avrenning mot drikkevasskjelda til nabobruket. Grøfta er no fylt over, men fungerer som drenering av overflatevatn. Fleire vassprøver er tekne frå springvatnet i våningshuset har synt e-coli i vatnet. Det har vore fleire møter med kommunelegen som ikkje utelukkar at gjødselspreiing er årsak til alvorleg sjukdom som skuldast e-coli i drikkevattnet.

I klagen frå advokat Aksel Kayser vert det opplyst at Johannes Tyssebotn og naboen i nord fekk etablert borehol samtidig i november 2000. Boreholet til naboen ligg 90 meter frå grensa til innmarksbeite til Johannes Tyssebotn, og i alle desse åra har ingen av partane opplevd at drikkevasskjelda har vore forureina.

I samband med ei pågåande sak har vi mottatt ein rapport som er utarbeidd av Vitek AS i november 2019. Rapporten gjeld inspeksjon av borehol og kloakkanlegg til naboen på gbnr. 100/5. Opplysningane i rapporten kan tyde på at ein vesentleg risiko for forureining av boreholet er frå naboen sitt eige kloakkanlegg og manglar ved sikring av boreholet. Så langt vi kan forstå er ikkje innhaldet i rapporten kjent for kommunen.

I rapporten har sakkyndig uttalt at det er feil og manglar ved naboen sitt borehol. Det gjeld mangelfull røyrforing ned i grunnen og for låg høgde over bakkenivå. Bilde frå videokamera viser at foringa er forskyva 2,84 meter nede frå toppen. I tillegg er det inspeksjonsbilde som viser at røyrret som går ut frå septiktanken har gått frå kvarandre og kloakk går rett ut i fyllinga ved huset og kan renne ned i same område som boreholet ligg.

Framlagde analyseresultat for vassprøver tatt for klagar viser reint vatn, medan analyseresultat tatt for nabo viser e-coli. Ifølgje klagar er det usikkert kvar prøvene til naboen er tatt.

Det er vert vidare opplyst at naboen tidlegare hadde ein fôringsplass som ligg 20 meter frå boreholet. Det sto 7-8 storfe på uteføring med fôringshekk. Dette føregjekk til langt ut på 2000-talet.

Kommunen viser til formålsparagrafen i gjødselvereforskrifta som understreka at husdyrgjødsel ikkje kan disponerast på arealet på ein slik måte at den fører til forureining eller fare for forureining.

I denne saka er det mange faktorar som er uklare. Vår vurdering er at ut frå terrenget og avstanden til boreholet er det lite sannsynleg at normal spreieing med husdyrgjødsel vil forureine boreholet. Mesteparten av beitearealet har avrenning i anna retning enn til naboen sitt areal ovanfor boreholet. Berre eit lite areal med helling mot nabogrensa på vestsida av vegen har avrenning mot nabogrensa. Vi finn det ikkje sannsynleggjort at forureining av boreholet til naboen i nord, gbnr. 100/5 skuldast spreieing av husdyrgjødsel på tilgrensa innmarksbeite til gbnr. 100/1. Det vil alltid vere ein viss fare for forureining ved gjødsling med husdyrgjødsel, og det skal sjølvstøtt ikkje føre til forureining av drikkevasskjelde, vassdrag eller på andre område. Vert gjødsling gjort i tråd med krava i forskrift om organisk gjødsel jf. §§ 22, 23 og 24 og i tråd med ansvaret føretaket har til å vurdere klima, nedbør og vekst på spreieingstidspunktet, er tiltak for å redusere faren for forureining å rekne som oppfylt for dette arealet og i tråd med formålsparagrafen i gjødselvereforskrifta.

Størrelse på innmarksbeite gbnr. 100/1

Det vert hevda frå klagar at innmarksbeite på Venstre Kleppe, oppsida av driftsbygningen, på gbnr. 100/1 var større en det som går fram av vårt omgjeringsvedtak frå 05.03.2020.

Vi held fast på vår vurdering etter synfaring 5. desember 2019, i samband med handsaming av klage på trekk i produksjonstilskot 2018, der vi konkluderte med at det aktuelle innmarksbeite, som var godkjent til 27 dekar brutto innmarksbeite i 1994, måtte reduserast med 3 dekar på grunn av endring av markslag i høve til godkjenninga frå 1994. Vår vurdering var følgjande, sitat:

«I vedtaket av 5. desember 1994 er brutto 50 daa beite godkjent som spreieareal for husdyrgjødsel for føretaket, omrekna til 12,5 daa netto spreieareal. Av dette godkjente spreiearealet er det brutto 27 daa på gnr/bnr 101/1 (Vestre Kleppe, oppom driftsbygningen). Dette er med vurdert omrekningsfaktor på 0,25 rekna til 6,75 daa netto spreieareal. Det er ut frå vedtaket og regelverket ikkje mogleg å seie at netto godkjent spreieareal ligg på ein kartfesta del av brutto spreieareal. Det er teke utgangspunkt i gjødsling med husdyrgjødsel alle stader på brutto spreieareal som er eigna til dette. Dette kan omfatte dei områda der ein kjem til med traktor og der det ikkje er ur, stein, fjell, skog, vatn mm. Omrekningsfaktoren viser kor mykje spreieareal dette utgjør i samband med utrekning av tilgjengeleg spreieareal for føretaket. I dag er dette brutto spreieareal om lag 3 daa mindre enn dei opphavelege 27 daa. Det er altså 24 daa av innmarksbeite oppom driftsbygningen som er godkjent. Årsaka til reduksjonen er at desse 3 daa ikkje er innmarksbeite i dag, men skog, skrin fastmark og bebygd areal».

Dette innmarksbeitet er i dag registrert med ein storleik på 39,3 dekar, som er grunnlag for søknad om produksjonstilskot. Dersom føretaket ønskjer å nytte meir spreieareal på dette innmarksbeite, utover det som var godkjent i 1994, må det sendast søknad til kommunen.

Konklusjon

Vi meiner at beiteområdet på gbnr. 100/1, som grensar til gbnr. 100/5, tilfredsstillende krava til markslaget innmarksbeite, og utgjør 24 dekar brutto beiteareal. Av dette er 6,0 dekar netto spreieareal som kan nyttast til å spreie husdyrgjødsel på eigna plassar i beite. Dette er i samsvar med det som ligg til grunn for vårt omgjeringsvedtak om produksjonstilskot 2018, datert 05.03.2020. Vilkår for godkjenning av innmarksbeite som spreieareal etter *forskrift om organisk gjødsel* er framleis til stades for dette arealet oppom driftsbygningen. Godkjenninga kan då ikkje bli oppheva etter denne forskrifta, men etter vedtak med heimel i forvaltningslova § 35. Kommunen sitt vedtak om at dette arealet ikkje blir godkjent som innmarksbeite er difor ikkje gyldig.

For innmarksbeiteareal som er komme til etter 1994, må føretaket Johannes Tyssebotn sende søknad om godkjenning til Osterøy kommune om han ønskjer å nytte dei som spreieareal for husdyrgjødsel, jf. forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 24 andre ledd.

Dette vedtaket er endeleg og kan ikkje klagast på, jf. forvaltningsloven § 28.

Med helsing

Christian Rekkedal
landbruksdirektør

Odd Ivar Kalland
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

TYSSEBOTN JOHANNES M	5283	FOTLANDSVÅG
Osterøy kommune	Rådhuset 5282	LONEVÅG